

หลักสูตร การทอถุงย่าม จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพด้าน อุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีษะนาถ

ความเป็นมาของหลักสูตร

ถุงย่าม มีความสำคัญกับชีวิตของคนไทยเรามาตั้งแต่อดีต ถุงย่ามนั้นมีลักษณะการใช้งานที่สามารถใช้ได้ทุกเพศทุกวัยและทุกสถานะ ถุงย่ามเป็นจุดศูนย์รวมที่บ่งบอกสถานะหน้าที่ของบุคคลทุกประเภทได้ เช่น ถุงย่ามของชาวไร่ชาวนาจะมีลักษณะแข็งแรงทนทาน มีเทคนิคการทอแบบง่าย ถุงย่ามสำหรับสุภาพสตรี เช่น ถุงย่ามสะพายไหล่ ถุงย่ามใส่หมวก ถุงย่ามที่ใส่ชั้น พานต่างๆ เพื่อนำไปทำบุญที่วัด ถุงย่ามของสุภาพบุรุษ ถุงย่ามใส่ลูกกระสุน ถุงย่ามใส่สัมภาระที่เป็นเงินทอง ถุงย่ามของเจ้านายที่มีความวิจิตรบรรจง ถักทอด้วยความยากต้องเรียนรู้ฝึกฝนความชำนาญ เช่น ถุงย่ามลายจก ถุงย่ามผสมดินเงินทอง ถุงย่ามผสมไหมเงินทอง และตลอดจนถุงย่ามของ พระภิกษุสงฆ์ ถุงย่ามของเด็กน้อยไปเรียนหนังสือ เป็นต้น ถุงย่ามจะแบ่งตามการใช้งานอีกมากมายกระนั้นถุงย่ามก็ไม่ได้เสื่อมความนิยม กลับมีการใช้งานที่แพร่หลายขึ้น โดยเฉพาะปัจจุบันมีการรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้าเพื่อที่จะลดภาวะโลกร้อน การใช้ถุงย่ามแทนถุงที่ผลิตจากวัสดุอื่นๆ อีกทั้งยังสามารถอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของไทยเราที่สืบทอดกันมา ให้มีอยู่คู่คนไทยและก้าวไกลไปสู่สากลให้ทุกคนได้เห็นว่าถุงย่ามนั้นมีความสง่างาม และมีการใช้งานได้ดีมาก

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีษะนาถ จึงได้จัดการศึกษาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการทอถุงย่ามขึ้น เพื่อให้ประชาชนในตำบลได้เรียนรู้ การทอถุงย่าม และอนุรักษ์สืบทอดต่อไป อีกทั้งสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถนำไปต่อยอดทางการค้าขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชนต่อไป

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้
๒. มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึง และเท่าเทียมกัน เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
๓. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ
๔. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาชุมชน

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการทอถุงย่าม
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

ระยะเวลา ๔๐ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๑๐ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทาง การประกอบ อาชีพ	อธิบายความสำคัญ ของการประกอบอาชีพ การทอถุงย่าม ๒. อธิบายความเป็นไป ได้ในการประกอบ อาชีพการทอถุงย่าม บอกแหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น บอกทิศทางการ ประกอบอาชีพ	ความสำคัญของ การประกอบอาชีพ การทอถุงย่าม ๒. ความเป็นไปได้ ในการประกอบ อาชีพการทอถุง ย่ามแหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔. ทิศทางการ ประกอบอาชีพ	๑. วิทยากรแนะนำ ตัวเองและให้ผู้เรียน ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ประกอบการ สือของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบ อาชีพที่มีความเป็นไปได้ ในชุมชน ๒. วิเคราะห์อาชีพที่จะ สามารถเลือกประกอบ อาชีพได้ในชุมชนจาก ข้อมูลต่างๆ ๓. ศึกษาดูงานในแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ ตัดสินใจเลือก	๓ ชม.	
๒	ทักษะการ ประกอบ อาชีพ	๓. เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้พื้นฐานเรื่อง การทอถุงย่าม ๖. เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ความเข้าใจ มี ทักษะวิธีและขั้นตอน ในการทอถุงย่าม	๑. วัสดุและ อุปกรณ์ใน การทอถุงย่าม ๑. วิธีและขั้นตอน ในการทอถุงย่าม	๑. ผู้เรียนแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ๒. วิทยากรอธิบายวัสดุ และอุปกรณ์ในการทอถุง ย่าม ๓. วิทยากรอธิบาย ขั้นตอนการทอผ้า - สืบเส้นด้ายยืนเข้ากับ แกนม้วนด้ายยืน - ร้อยปลายด้ายแต่ละเส้น เข้าในตะกอแต่ละชุด - พันหวี ดึงปลายเส้นด้าย ยืนทั้งหมดม้วนเข้ากับ แกนม้วนผ้าอีกด้านหนึ่ง - ปรับความตึงหย่อนให้ พอเหมาะ กรอด้ายเข้า กระสวยเพื่อใช้เป็นด้าย พุ่ง - เริ่มการทอโดยกึ่งแบ่ง เส้นด้ายยืนชุดที่ ๑	๔ ชม.	๓๐ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				จะถูกแยกออกและเกิดช่องว่าง สอดกระสวยด้ายพุ่งผ่าน - สลับตะกอชุดที่ ๑ ยกตะกอชุดที่ ๒ สอดกระสวยด้ายพุ่งกลับ ทำสลับกันไปเรื่อย ๆ ๔. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ๕. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติต่อจนสำเร็จ		
๓	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ๒. เพื่อให้มีความรู้มีทักษะการบริหารจัดการตลาดได้ ๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลลูกค้าควบคุมคุณภาพสินค้าได้	๑. ด้านคุณภาพ ๒. ด้านการตลาด ๓. ฐานข้อมูลลูกค้า	๑. วิทยากรอธิบายให้ความรู้ ๒. ผู้เรียนจดบันทึก ๓. ผู้เรียนร่วมสรุปองค์ความรู้ ๔. ผู้เรียนจัดทำแผนงานการประกอบอาชีพ	๑ ชม.	
๔.	โครงการประกอบอาชีพ	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการเขียนโครงการประกอบอาชีพ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์กับอาชีพอื่นๆได้	๑. ความหมายของโครงการประกอบอาชีพ ๒. การเขียนโครงการประกอบอาชีพ ๓. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการประกอบอาชีพ	๑. วิทยากรอธิบายความสำคัญของการจัดทำโครงการประกอบอาชีพผู้เรียนฝึกเขียนโครงการประกอบอาชีพ	๒ ชม.	

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อของจริง
๒. วัสดุอุปกรณ์

การวัดและประเมินผล

๑. ภาคทฤษฎี ร้อยละ ๒๐
 - ใบงาน ๑๐ คะแนน
 - แบบทดสอบ ๑๐ คะแนน

๒.ภาคปฏิบัติ ร้อยละ ๘๐

- ความประณีตสวยงาม ๔๐ คะแนน
- ความคิดสร้างสรรค์ ๓๐ คะแนน
- สิ่งเกิดพฤติกรรมมีส่วนร่วม ๑๐ คะแนน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐